

Hala Bediren egitasmoa

Euskara hutsezko emisioa helburu

Hedabide asko kinka larrian direnean, asmo berri bat sortu da Arabako hiriburuan. Orain ele bitan diharduen Gasteizko Hala Bedik euskara hutsean hasi nahi du bigarren emisioa.

MIEL A. ELUSTONDO

IRAGAN OTSAILEAN, 34 irrati lizentzia adjudikatzeko lehiaketaren oinarriak aurkeztu zituen Eusko Jaurlaritzak. Haietarik herena euskarazkoak izango dira. Horretan, Gasteizko Hala Bedi irrati librean bi lizentzia lortu nahi ditu, bata euskaraz hasiko duen emisioarentzat nahiko luke; gaztelaniazkoarentzat, berriz, bestea. Egitasmoaren arduradunek –irratia erabiltzeko kideek–, azaldu digutenez, lehendik dator asmoa: “Hala Bedi irratiaren euskara hutsezko emisioa sortzeko ideia ez da berria, duela hamar bat urte ere kolektiboak aipatu zuten. Arrazoiak agerikoak dira: Araban sekulako hutsunea daukagu. Ez dago euskaraz eta bertan ekoizten den irratiak, Aiaraldeko esperientzia izan ezik, hau da, Uhinak irratiak. Hala Bedin nolabaiteko erantzukizuna ere sentitzen genuen”. Gogo hori areagotu baino ez da egin Jaurlaritzak lizentzia berriak banatzeko lehiaketa abiarazi duenean.

Egitasmoa definitzen ari dira oraindik, nahiz eta orain artean Hala Bedik erakutsi duen bidetik joko duten: “Autogestioa eta asanblada izango ditu oinarri, eta jendearen parte-hartzeari esker joango da indartzen. Gasteizen horrelako egitasmo bati ekiteko aukera eta baliabideak dituen bakarrenetakoak gara, eta horregatik hartu genuen erabakia”.

Hala Bedi euskaraz

Ele bitan jardun du orain arte Hala Bedik, %40 euskaraz, gainerakoa gaztelaniaz. Proporzio horri eutsirik ere, ordea, euskara hutsezko bigarren

Kanpainarekin hasiak dira eta hiru pauso aurreikusi dituzte: jendeari proiektua ezagutaraztea; bazkide berriak egitea eta 2013an euskara hutsezko emisioarekin hasia.

emisioa dute helburu. Ez dira hutsetik abiatuko, dena den: “Azken urteotan aurrera egin du Hala Bedi irratia euskarazko produkzioan. Bera da Araban euskarazko ekoizpen propioa daukan irati bakarrenetakoa. Horra, esaterako, arratsaldeko ‘Zebrabidea’ saioa, hiru ordu irauten duen magazina”. Baina ez da adibide bakarra. “Denetarik irratsaioak sortu dira euskaraz azken urteotan, eta barrura begira ere nabarmena da euskaraz egin duen bidea, duela urte batzuetatik hona. Emisio elebidunak bere bidea egingo du, bai, eta gero eta euskara gehiago sartzeari litzateke naturalena; hori da gure asmoa, behintzat”. Hala ere, euskara hutsezkoa dute xede berri: “Gure iratiarentzat inflexio puntu bat da erabaki hau, ezinbestean”.

Asmoa plazaratu dute, eta abian da laguntza biltzeko kanpaina ere. Leloa ere bada: *Genreak eta bi ematera goaz*. “Lehen helburua jendeak proiektu berria ezagutzeari izango da. Bigarren urratsa, bazkide berriak egitea, aurrerantzean bi irati baten prezioan izango dutela aldarrikatuz”. Hirugarren helburua izango da garrantzizkoena: “Datorren urteari begira, emisioarekin hastea. Badakigu lan egin beharko dugula proiektua aurrera ateratzeko behar ditugun bazkide guztiak lortzeko, eta egitasmoa indartzeko jendeak parte har dezan ere saiatu beharko dugula, baina ez dago beste aukerarik. Jendeak euskarazko irati baten beharra ikusten duen neurrian beraien laguntza ematea nahi genuke eta horretarako gure asmoen berri eman beharko diegu Arabako biztanleei”. Erakundeek lagunduko duten ikuskitzen da. Hala Bedi, bestalde, ez du nortasun zeinurik galdu nahi. “Guretzat autogestioa oinarritzakoa da. Etor-kizunean erakunde publikoetatik diru-laguntzak hartzea ez da guztiz baztertzen, ez gara dogmatikoak horretan, baina momentuz ez dugu bide hori hartuko eta argi dauka-

gure diru baliabideak inoiz ez direla erakunde publiko edo pribatuen diru-laguntzen eskuetan egongo”.

Krisi aroan baitezpadakoa da bizi-raupen ekonomikoa. Hedabide asko kolokan den garaian, isildu den sasoian, gorago jaso nahi du bere burua Hala Bedi. “Gure biziraupena erakunde publiko eta pribatuen eskuetan ez dagoen neurrian, lasai gaude. Autogestioak horixe erakutsi digu, lortu beharrekoa geure kabuz lortu beharko dugula, horretarako ditugun baliabideak aprobetxatzen”. Ahal denean, dena; ezin denean, ahal dena: “Aukera dagoenean indar egi-

“Azken urteotan aurrera egin du Hala Bedi irratia euskarazko produkzioan.

Bera da Araban euskarazko ekoizpen propioa daukan irati bakarrenetakoa”

HALA BEDIKO ARDURADUNAK

ten eta ezin denean, berriz, daukazu-narekin konformatzen. Asko esatea da beharbada, baina datozen urteetan autogestioa eta *“do it yourself”* filosofia pil-pilean egongo direla esango genuke”. Kritika hitzik ere badute erakundeekiko morrontzaren inguruan. “Azken urteetan proiektu gehiegi jarri dira instituzioen momentuko borondatearen esku, eta horrek baditu arriskuak. Guk jendarteak babesa ematen digun neurrian egingo dugu aurrera. Maiz errepikatzen da, eta balioa galdu duen zerbait ere bada, baina gure bazkiderik gabe Hala Bedi ez dauka zentzurik, beraiek dira benetan irati honen arima”.

Inoiz esan dutenez, “freskoa, hurbilekoa, zirikatzaila eta gustu eta adin guztietarakoa” nahiko luke te Hala Bedi, hala oraingo ele bikoa, nola euskara hutsezkoa. Eta lanean

ari dira, hori horrela izan dadin. Lehenik eta behin, prestaketa lanak egingo dituzte uda atarian. “Ekainaren hasieran tailerrak egingo ditugu nahi duen guztiarentzat. Unibertitatean egingo den hitzaldi batekin hasiko dira tailerrak eta hiru egunez ariko gara irratia egitea zer den ikasten. Zerbait dinamikoa eta parte hartzailea izango da. Tailer hauetatik etorkizuneko proiektuan parte hartuko duen jendea ateratzea espero dugu. Datorren ikasturtean ere egingo ditugu beste tailer batzuk, denon artean proiektua zehazteko eta edukiz betetzeko”.

Hala Bedi irati modu jakin bat egiten duela erakutsi du orain arteko ibilian eta, ageriko denez, horixe eutsiko dio euskarazko emisioan ere. “Guretzat oso garrantzitsua da Gasteizko elkarteek beraien ahotsa edukitzea gure irratian. Beste komunikabideetan entzuten ez diren edo isilarazten diren gizarte eragileek eta kolektiboek beraien lekua izango dute euskarazko irratian. Horrekin batera, beste irati batzuetan entzuten ez diren musika taldeak zein beste iratietan lantzen ez diren gaien inguruko saioekin osatu nahi genuke programazioa”. Zehazteko moduan dira asmoa, gainera. Dena ez da gaurkotasuna izango: “Aisialdia, sexua, bidaiak, sukaldaritza... jendearekin hitz egin beharko da lehenengo eta gero pausoz pauso aurrera egin. Martxan jarri ahala, aliantza berriak sortuz joango dira, hori seguru”. Aliantza horietan, Arrosa irati sarea dute lehenengo lagun, hau da, Euskal Herri osoko hainbat irati biltzen dituena. Herri eta eskualde mailakoak, gehienak. “Bai, garrantzi berezia ematen diogu Arrosa irati sareari, horrek eman dezakeenari. Bertan elkartzen garen Euskal Herriko iratien artean, pauso berriak eman beharko ditugula aurrerikusten dugu”. ■

Babeslea: Hernaniko Udala

